با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام دانش فنی تخصصی حسابداری دوازدهم پودمان سوم

عنوان فصل: حسابداری سرمایه‌گذاری‌ها

از صفحه‌ی ۵۸ تا صفحه‌ی ۸۱ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل حسابداری سرمایه‌گذاری‌ها آمده است.

مباحث فصل: حسابداری سرمایه‌گذاری‌ها

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۵۸ · فعالیت — رعایت اخلاق ۵

۲ صفحه ۵۸ · فعالیت — وجه نقد مازاد ۵

۳ صفحه ۵۹ · فعالیت — انواع سرمایه‌گذاری ۶

۴ صفحه ۶۰ · فعالیت — نفوذ و کنترل در شرکت سرمایه‌پذیر ۶

۵ صفحه ۶۰ · فعالیت — سرمایه‌گذاری در بازار و بورس ۷

۶ صفحه ۶۱ · فعالیت — تحصیل سرمایه‌گذاری و معادله حسابداری ۷

۷ صفحه ۶۱ · فعالیت — درآمد سرمایه‌گذاری در سهام ۷

۸ صفحه ۶۶ · فعالیت — سبد سهام ۸

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۹ صفحه ۷۰ · فعالیت — سود یا زیان فروش سرمایه‌گذاری ۸

۱۰ صفحه ۷۱ · فعالیت — هدف از اوراق مشارکت ۸

۱۱ صفحه ۷۴ · فعالیت — مشاور سرمایه‌گذاری ۹

۱۲ صفحه ۷۴ · تمرین — تمرین ۱ ـ ارزش بازار ۹

۱۳ صفحه ۷۵ · تمرین — تمرین ۲ ـ اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش ۱۱

۱۴ صفحه ۷۶ · تمرین — تمرین ۳ ـ سود سهمی ۱۴

۱۵ صفحه ۷۶ · تمرین — تمرین ۴ ـ اصلاح حساب سرمایه‌گذاری ۱۵

۱۶ صفحه ۷۶ · تمرین — تمرین ۵ ـ اوراق مشارکت شرکت پارس ۱۶

۱۷ صفحه ۷۷ · تمرین — تمرین ۶ ـ خرید و فروش سهام و اوراق مشارکت ۱۸

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱ صفحه ۵۸ فعالیت

چرا افراد جامعه باید اخلاق را رعایت کنند؟ چه عواملی باعث می‌شود من به عنوان یک انسان با دیگر فعالیت‌های انسانی بتوانم سلوک کنم؟

رعایت اخلاق باعث اعتماد متقابل، امنیت، عدالت و همکاری میان افراد می‌شود. جامعه‌ای که در آن راستگویی، امانت‌داری و رعایت حقوق دیگران وجود نداشته باشد، روابط اقتصادی و اجتماعی آن (مانند خرید و فروش و سرمایه‌گذاری) دچار اختلال می‌شود. حسابدار نیز با رعایت اخلاق حرفه‌ای (صداقت، بی‌طرفی، رازداری) اطلاعات قابل اعتماد در اختیار استفاده‌کنندگان قرار می‌دهد.

عواملی که سلوک و رفتار درست با دیگران را ممکن می‌کنند:

- باورهای دینی و ایمان به پاسخ‌گویی در برابر خداوند؛
- وجدان و فطرت انسانی؛
- تربیت خانوادگی و آموزش در مدرسه؛
- قوانین و مقررات و نظارت اجتماعی؛
- الگو گرفتن از بزرگان و اسوه‌ها (مانند امام علی (ع)).

۲ صفحه ۵۸ فعالیت

پس از ارائه گزارش‌های مالی توسط حسابدار به مدیریت، مشخص شده که مبالغی از وجه نقد شرکت مازاد بر میزان مورد نیاز بوده است. به نظر شما چه باید کرد؟ بحث کنید.

نگهداری وجه نقد راکد هزینه فرصت دارد و در اثر تورم از ارزش آن کاسته می‌شود. مدیریت می‌تواند وجه مازاد را سرمایه‌گذاری کند:

- اگر مازاد موقت است: سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت (سپرده کوتاه‌مدت بانکی، خرید سهام سریع‌المعامله در بورس) که در صورت نیاز به‌سرعت به نقد تبدیل شود؛
- اگر مازاد بلندمدت است: سرمایه‌گذاری بلندمدت (خرید سهام برای نفوذ یا کنترل شرکت‌های دیگر، اوراق مشارکت، ملک)؛
- پرداخت بدهی‌ها یا توسعه فعالیت‌های خود شرکت و در نهایت توزیع سود بین صاحبان سهام.

هدف از سرمایه‌گذاری، کسب سود (سود سهام، سود تضمین‌شده، افزایش قیمت) با در نظر گرفتن ریسک و نقدشوندگی است.

ایران توشه

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۳ صفحه ۵۹ فعالیت

به نظر شما یک واحد اقتصادی چه نوع سرمایه‌گذاری‌هایی را می‌تواند انجام دهد؟ بحث کنید.

- بر اساس مدت نگهداری: کوتاه‌مدت (جاری) و بلندمدت (غیرجاری)؛
- بر اساس دسترسی به بازار: سریع‌المعامله در بازار (مانند سهام پذیرفته‌شده در بورس) و سایر سرمایه‌گذاری‌ها (سهام غیربورسی، سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت بانکی)؛
- بر اساس نوع دارایی: سهام شرکت‌ها، اوراق مشارکت و قرضه، سپرده بانکی، املاک و زمین، طلا و فلزات گرانبها، جواهرات و آثار هنری؛
- بر اساس هدف: کسب سود سهام یا سود تضمین‌شده، افزایش ارزش سرمایه، اعمال نفوذ یا کنترل بر شرکت دیگر.

۴ صفحه ۶۰ فعالیت

به نظر شما چرا شرکت‌های سرمایه‌گذار درصدد هستند که در شرکت‌های سرمایه‌پذیر نفوذ یا کنترل داشته باشند؟ بحث کنید.

- مشارکت در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مالی و عملیاتی شرکت سرمایه‌پذیر (با انتخاب عضو یا اکثریت اعضای هیئت‌مدیره)؛
- حفظ و گسترش روابط تجاری (مثلاً تأمین مواد اولیه یا فروش محصولات به‌صورت مطمئن)؛
- اطمینان از ادامه فعالیت شرکت و بهره‌مندی از سود آن در بلندمدت؛
- کاهش ریسک و رقابت و ایجاد هم‌افزایی (ادغام یا گسترش فعالیت‌ها)؛
- جلوگیری از کنترل شرکت توسط رقبا.

به‌طور معمول داشتن حداقل ۲۰ درصد حق رأی نشانه نفوذ و حداقل ۵۰ درصد نشانه کنترل است.

۵ صفحه ۶۰ فعالیت

به نظر شما چه نوع سرمایه‌گذاری‌هایی را می‌توان در بازار انجام داد؟ کدام‌یک از سرمایه‌گذاری‌ها دارای قیمت‌های معاملاتی معلوم هستند؟ آیا می‌دانید بورس اوراق بهادار چه جایی است؟ بحث کنید.

در بازار می‌توان در سهام شرکت‌ها، اوراق مشارکت و قرضه، سکه و طلا، ارز، املاک و... سرمایه‌گذاری کرد.

سرمایه‌گذاری‌های سریع‌المعامله (مانند سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس) که بازار فعال، آزاد و قابل دسترس دارند، دارای قیمت معاملاتی معلوم و مشخص هستند.

بورس اوراق بهادار بازاری سازمان‌یافته و رسمی است که در آن خریداران و فروشندگان سهام و اوراق بهادار (از طریق کارگزاران) تحت قوانین و نظارت سازمان بورس معامله می‌کنند و قیمت‌ها بر اساس عرضه و تقاضا به‌صورت شفاف اعلام می‌شود.

۶ صفحه ۶۱ فعالیت

آیا تحصیل (خرید) سرمایه‌گذاری‌ها رویداد مالی است؟ آیا می‌تواند در معادله حسابداری اثرگذار باشد؟ توضیح دهید.

بله، خرید سرمایه‌گذاری یک رویداد مالی است، زیرا قابل اندازه‌گیری به پول است و بر وضعیت مالی واحد اثر می‌گذارد.

در معادله حسابداری (دارایی = بدهی + حقوق صاحبان سرمایه) در خرید نقدی، یک دارایی (سرمایه‌گذاری) افزایش و دارایی دیگر (موجودی نقد) به همان اندازه کاهش می‌یابد؛ پس جمع دارایی‌ها و طرف دیگر معادله تغییری نمی‌کند. اگر خرید نسیه باشد، دارایی و بدهی هر دو افزایش می‌یابد.

مثال: خرید سهام به مبلغ ۳،۷۰۰،۰۰۰ ریال به‌صورت نقد ← سرمایه‌گذاری ۳،۷۰۰،۰۰۰ افزایش و موجودی نقد ۳،۷۰۰،۰۰۰ کاهش.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۷ صفحه ۶۱ فعالیت

به نظر شما یک فرد سرمایه‌گذار از سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها چه درآمدهایی می‌تواند کسب کند؟

- سود نقدی سهام که پس از تصویب مجمع عمومی شرکت سرمایه‌پذیر دریافت می‌شود؛
- سود سهمی (سهام جایزه) که از محل سود انباشته یا اندوخته‌ها به سهامداران داده می‌شود؛
- سود حاصل از فروش سهام به قیمتی بالاتر از بهای تمام‌شده (افزایش قیمت سهام)؛
- حق تقدم خرید سهام جدید و منافع غیرمستقیم مانند نفوذ و کنترل بر شرکت سرمایه‌پذیر.

۸ صفحه ۶۶ فعالیت

یک شرکت سرمایه‌گذار تمام وجه نقد مازاد خود را فقط در سهام یک شرکت سرمایه‌پذیر سرمایه‌گذاری کرده است. شرکت سرمایه‌گذار می‌توانست وجه نقد خود را در سهام چند شرکت سرمایه‌گذار نیز سرمایه‌گذاری کند. به نظر شما کدام روش سرمایه‌گذاری دارای خطر کمتری می‌باشد؟

سرمایه‌گذاری در سهام چند شرکت (تشکیل سبد سهام و تنوع‌بخشی) خطر کمتری دارد. در این حالت اگر قیمت سهام یک شرکت کاهش یابد یا شرکت زیان کند، افزایش قیمت یا سود شرکت‌های دیگر آن را جبران می‌کند؛ ولی با تمرکز همه وجوه در یک شرکت، ورشکستگی یا افت قیمت آن، کل سرمایه را تهدید می‌کند. به همین دلیل می‌گویند: «همه تخم‌مرغ‌ها را در یک سبد نگذاریم.»

۹ صفحه ۷۰ فعالیت

شرکت آلفا در سهام شرکت بتا سرمایه‌گذاری کرده است. اگر شرکت آلفا نیاز به منابع مالی داشته باشد می‌تواند سهام خریداری شده خود را بفروشد. در مورد سود یا زیان آن بحث کنید.

خالص دریافتی از فروش = قیمت فروش − (کارمزد کارگزار + مالیات فروش + حق‌الزحمه مشاور). این مبلغ با ارزش دفتری (بهای تمام‌شده) سهام فروخته‌شده مقایسه می‌شود:

- خالص دریافتی > بهای تمام‌شده ← سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری (حساب بستانکار)؛
- خالص دریافتی < بهای تمام‌شده ← زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری (حساب بدهکار)؛
- خالص دریافتی = بهای تمام‌شده ← نه سود و نه زیان.

اگر سرمایه‌گذاری به روش ارزش بازار ارزیابی شده باشد، ارزش دفتری (ارزش بازار آخرین ارزیابی) و در روش اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش، بهای تمام‌شده از حساب خارج می‌شود. سود یا زیان فروش در صورت سود و زیان به‌عنوان درآمد یا هزینه غیرعملیاتی گزارش می‌شود.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۰ صفحه ۷۱ فعالیت

به نظر شما هدف سرمایه‌گذار از سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت چیست؟ هدف منتشرکننده اوراق مشارکت از جذب منابع از طریق صدور اوراق مشارکت چیست؟

- هدف سرمایه‌گذار: استفاده از وجه نقد مازاد برای مدت معین، کسب سود تضمین‌شده با ریسک کم، مشارکت در طرح‌ها و پروژه‌ها و حفظ ارزش پول در برابر تورم؛

- هدف منتشرکننده: تأمین مالی (جذب پس‌انداز و نقدینگی مردم و شرکت‌ها) برای اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی و تولیدی بدون نیاز به وام بانکی یا افزایش سرمایه، با تعهد پرداخت سود در مقاطع مشخص و بازپرداخت اصل در سررسید.

۱۱ صفحه ۷۴ **فعالیت**

اگر شما حسابدار یک شرکت باشید، با توجه به مطالب خوانده شده این فصل چگونه می‌توانید به عنوان مشاور سرمایه‌گذاری به شرکت سرمایه‌گذار کمک کنید؟

- شناسایی وجوه نقد مازاد با تهیه صورت جریان وجوه نقد و بودجه نقدی؛
- پیشنهاد نوع سرمایه‌گذاری (کوتاه‌مدت یا بلندمدت، سهام یا اوراق مشارکت) متناسب با هدف شرکت، نیاز به نقدینگی و میزان ریسک؛
- توصیه به تنوع‌بخشی (سبد سهام) برای کاهش ریسک؛
- محاسبه صحیح بهای تمام‌شده شامل کارمزد و حق‌الزحمه، ثبت به‌موقع سود سهام و سود تضمین‌شده؛
- ارزیابی سرمایه‌گذاری‌ها در پایان سال (ارزش بازار یا اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش) و ثبت ذخیره کاهش ارزش؛
- گزارش منظم عملکرد سرمایه‌گذاری‌ها به مدیریت و تصمیم‌گیری درباره نگهداری یا فروش آن‌ها.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۱۲ صفحه ۷۴ **تمرین**

۱) اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت شرکت نسرین که به‌عنوان سرمایه‌گذاری سریع‌المعامله در بازار تلقی شده و به ارزش بازار ارزیابی می‌شوند، در پایان سال ۱۳X۱ به شرح زیر است:

الف) انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه در تاریخ ۱۳X۱/۱۲/۲۹

ب) با فرض اینکه نیمی از سهام سپیده در تاریخ ۱۳X۲/۴/۲۰ به مبلغ ۲۵۵،۰۰۰ ریال به فروش برسد، ثبت لازم را در دفتر روزنامه انجام دهید.

	بهای تمام‌شده	ارزش بازار
شرکت سحر	۴۰۰،۰۰۰	۴۴۰،۰۰۰
شرکت سپیده	۵۰۰،۰۰۰	۴۸۰،۰۰۰
جمع	۹۰۰،۰۰۰	۹۲۰،۰۰۰

الف) ارزش بازار با بهای تمام‌شده مقایسه و اختلاف ثبت می‌شود

سحر: ۴۴۰،۰۰۰ – ۴۰۰،۰۰۰ = ۴۰،۰۰۰ افزایش ارزش؛ سپیده: ۴۸۰،۰۰۰ – ۵۰۰،۰۰۰ = (۲۰،۰۰۰) کاهش ارزش؛ خالص: ۹۲۰،۰۰۰ – ۹۰۰،۰۰۰ = ۲۰،۰۰۰ افزایش.

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳X۱/۱۲/۲۹	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سحر	۴۰،۰۰۰	
	هزینه کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها	۲۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سپیده		۲۰،۰۰۰
	درآمد حاصل از افزایش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها		۴۰،۰۰۰
	(تعدیل سرمایه‌گذاری‌ها به ارزش بازار)		

ب) فروش نیمی از سهام سپیده

در روش ارزش بازار، ارزش دفتری (ارزش بازار) سهام از حساب خارج می‌شود: ۴۸۰،۰۰۰ ÷ ۲ = ۲۴۰،۰۰۰؛ سود فروش = ۲۵۵،۰۰۰ – ۲۴۰،۰۰۰ = ۱۵،۰۰۰.

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳X۲/۴/۲۰	موجودی نقد	۲۵۵،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سپیده (نیمی از ۴۸۰،۰۰۰ = ۲۴۰،۰۰۰)		۲۴۰،۰۰۰
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۱۵،۰۰۰
	(فروش نیمی از سهام سپیده)		

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۳ صفحه ۷۵ تمرین

۲) شرکت نسترن از سال ۱۳X۱ شروع به سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت وجوه راکد خود در سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار نمود. اطلاعات مربوط به خرید و فروش سهام در این شرکت به شرح زیر است (ارزش بازار هر سهم در پایان هر سال در جدول آمده است). شرکت نسترن برای ارزیابی سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت در سهام از روش اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش استفاده می‌کند.

الف) انجام ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه برای سال‌های ۱۳X۱ الی ۱۳X۴

ب) تعیین نحوه انعکاس سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت در ترازنامه پایان هر سال

- سال ۱۳X۱: خرید ۲۰۰ سهم A به بهای تمام‌شده ۸۰۰,۰۰۰ ریال؛ خرید ۳۰۰ سهم B به بهای تمام‌شده ۷۵۰,۰۰۰ ریال.
- سال ۱۳X۲: دریافت ۶۰,۰۰۰ ریال سود از A؛ فروش کل سهام B به مبلغ خالص ۸۲۵,۰۰۰؛ خرید ۲۵۰ سهم C به بهای ۶۰۰,۰۰۰؛ خرید ۱۵۰ سهم D به بهای ۲۴۰,۰۰۰.
- سال ۱۳X۳: دریافت ۸۰,۰۰۰ ریال سود از A؛ خرید ۲۰۰ سهم E به بهای ۷۰۰,۰۰۰؛ فروش کل سهام C به مبلغ خالص ۶۶۰,۰۰۰.
- سال ۱۳X۴: فروش کل سهام A به مبلغ خالص ۷۹۰,۰۰۰؛ دریافت ۴۵۰,۰۰۰ ریال سود از D؛ فروش کل سهام D به مبلغ خالص ۲۲۰,۰۰۰؛ خرید ۳۵۰ سهم F به بهای ۷۷۰,۰۰۰ ریال.

ارزش بازار هر سهم در پایان سال

شرکت	۱۳X۱	۱۳X۲	۱۳X۳	۱۳X۴
A	۳,۸۰۰	۳,۷۵۰	۳,۸۰۰	
B	۲,۸۰۰			
C		۲,۵۰۰		
D		۱,۵۰۰	۱,۴۰۰	
E			۳,۵۵۰	۳,۶۰۰
F				۲,۳۰۰

روش کار: در پایان هر سال، جمع بهای تمام‌شده سبد سهام با جمع خالص ارزش فروش (ارزش بازار) آن مقایسه می‌شود؛ ذخیره لازم با مانده ذخیره قبلی تعدیل می‌گردد. سود و زیان فروش نسبت به بهای تمام‌شده محاسبه می‌شود.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

محاسبه ذخیره پایان هر سال

سال	جمع بهای تمام‌شده	جمع ارزش بازار	ثبت سال	ذخیره انباشته
۱۳X۱	۱،۵۵۰،۰۰۰	۱،۶۰۰،۰۰۰	بدون ثبت (بهای تمام‌شده کمتر)	۰
۱۳X۲	۱،۶۴۰،۰۰۰	۱،۶۰۰،۰۰۰	۴۰،۰۰۰ (هزینه)	۴۰،۰۰۰
۱۳X۳	۱،۷۴۰،۰۰۰	۱،۶۸۰،۰۰۰	۲۰،۰۰۰ (هزینه)	۶۰،۰۰۰
۱۳X۴	۱،۴۷۰،۰۰۰	۱،۵۲۵،۰۰۰	۶۰،۰۰۰ (برگشت ذخیره)	۰

محاسبه ارزش بازار: ۸۴۰،۰۰۰ + ۷۶۰،۰۰۰ = ۳۰۰×۲،۸۰۰ + ۲۰۰×۳،۸۰۰ :۱۳X۱؛ ۶۲۵،۰۰۰ + ۷۵۰،۰۰۰ :۱۳X۲ + ۲۲۵،۰۰۰؛ ۷۱۰،۰۰۰ + ۲۱۰،۰۰۰ + ۷۶۰،۰۰۰ :۱۳X۳؛ ۸۰۵،۰۰۰ + ۷۲۰،۰۰۰ :۱۳X۴ (E با ۲۰۰ سهم و F با ۳۵۰ سهم).

الف) ثبت‌های دفتر روزنامه

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
طی ۱۳X۱	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت A	۸۰۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت B	۷۵۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۱،۵۵۰،۰۰۰
	(خرید ۲۰۰ سهم A و ۳۰۰ سهم B)		
طی ۱۳X۲	موجودی نقد	۶۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۶۰،۰۰۰
	(دریافت سود شرکت A)		
طی ۱۳X۲	موجودی نقد	۸۲۵،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت B		۷۵۰،۰۰۰
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۷۵،۰۰۰
	(فروش کل سهام B)		
طی ۱۳X۲	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت C	۶۰۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت D	۲۴۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۸۴۰،۰۰۰
	(خرید ۲۵۰ سهم C و ۱۵۰ سهم D)		
۱۳X۲/۱۲/۲۹	هزینه کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها	۴۰،۰۰۰	

ایران توشه
تشنه‌های برای موفقیت

	ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها		۴۰،۰۰۰
	(ذخیره کاهش ارزش (۱،۶۴۰،۰۰۰ – ۱،۶۰۰،۰۰۰))		
طی ۱۳X۳	موجودی نقد	۸۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۸۰،۰۰۰
	(دریافت سود شرکت A)		
طی ۱۳X۳	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت E	۷۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۷۰۰،۰۰۰
	(خرید ۲۰۰ سهم E)		
طی ۱۳X۳	موجودی نقد	۶۶۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت C		۶۰۰،۰۰۰
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۶۰،۰۰۰
	(فروش کل سهام C)		
۱۳X۳/۱۲/۲۹	هزینه کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها	۲۰،۰۰۰	
	ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها		۲۰،۰۰۰
	(ذخیره لازم ۶۰،۰۰۰ – مانده ۴۰،۰۰۰)		
طی ۱۳X۴	موجودی نقد	۷۹۰،۰۰۰	
	زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری	۱۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت A		۸۰۰،۰۰۰
	(فروش کل سهام A)		
طی ۱۳X۴	موجودی نقد	۴۵۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۴۵۰،۰۰۰
	(دریافت سود شرکت D)		
طی ۱۳X۴	موجودی نقد	۲۲۰،۰۰۰	
	زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری	۲۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت D		۲۴۰،۰۰۰
	(فروش کل سهام D)		
طی ۱۳X۴	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت F	۷۷۰،۰۰۰	

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

	موجودی نقد		۷۷۰،۰۰۰
	(خرید ۳۵۰ سهم F)		
۱۳X۴/۱۲/۲۹	ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها	۶۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از افزایش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها		۶۰،۰۰۰
	(برگشت ذخیره (ذخیره لازم صفر))		

ب) انعکاس در ترازنامه (دارایی جاری)

پایان سال	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت (بهای تمام‌شده)	کسر می‌شود: ذخیره کاهش ارزش	خالص قابل انعکاس
۱۳X۱	۱،۵۵۰،۰۰۰	۰	۱،۵۵۰،۰۰۰
۱۳X۲	۱،۶۴۰،۰۰۰	(۴۰،۰۰۰)	۱،۶۰۰،۰۰۰
۱۳X۳	۱،۷۴۰،۰۰۰	(۶۰،۰۰۰)	۱،۶۸۰،۰۰۰
۱۳X۴	۱،۴۷۰،۰۰۰	۰	۱،۴۷۰،۰۰۰

(در سال ۱۳X۴ بهای تمام‌شده کمتر از خالص ارزش فروش است، پس سرمایه‌گذاری به بهای تمام‌شده نشان داده می‌شود.)

ارقام جدول ارزش بازار و سود (۴۵۰،۰۰۰) D از متن استخراج‌شده خوانده شده است. مقایسه به‌صورت کل سبد انجام شده است.

۱۴ صفحه ۷۶ تمرین

۳) شرکت نادر در تاریخ ۱۳X۱/۸/۳۰ تعداد ۲۰۰ سهم از سهام شرکت ناصر را به قیمت هر سهم ۲۰۰ ریال خریداری نمود. مجمع صاحبان سهام شرکت ناصر در تاریخ ۱۳X۱/۱۰/۱۵ توزیع سود سهمی به میزان ۲۵ درصد را تصویب کرد. شرکت نادر پس از دریافت سود سهمی، در تاریخ ۱۳X۱/۱۱/۲۰ تعداد ۱۰۰ سهم از سهام شرکت مذکور را به قیمت هر سهم ۱،۸۰۰ ریال به فروش رساند.

مطلوب است: انجام ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه در تاریخ‌های ۱۳X۱/۱۰/۱۵، ۱۳X۱/۸/۳۰ و ۱۳X۱/۱۱/۲۰

- بهای خرید: ۲۰۰ × ۲۰۰ = ۴۰,۰۰۰ ریال
- سود سهمی: ۲۰۰ × ۲۵٪ = ۵۰ سهم جدید؛ تعداد کل سهام ۲۵۰ سهم
- بهای تمام‌شده هر سهم پس از سود سهمی: ۴۰,۰۰۰ ÷ ۲۵۰ = ۱۶۰ ریال
- بهای تمام‌شده ۱۰۰ سهم فروخته‌شده: ۱۰۰ × ۱۶۰ = ۱۶,۰۰۰ ریال
- خالص فروش: ۱۰۰ × ۱،۸۰۰ = ۱۸۰،۰۰۰؛ سود فروش = ۱۸۰،۰۰۰ − ۱۶،۰۰۰ = ۱۶۴،۰۰۰

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳X۱/۸/۳۰	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۴۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۴۰،۰۰۰
	(خرید ۲۰۰ سهم شرکت ناصر)		
	(سود سهمی ۵۰ سهم: ثبت حسابداری ندارد، فقط تعداد سهام (۲۵۰ سهم) و بهای هر سهم (۱۶۰ ریال) یادداشت می‌شود)		
۱۳X۱/۱۱/۲۰	موجودی نقد	۱۸۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت		۱۶،۰۰۰
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۱۶۴،۰۰۰
	(فروش ۱۰۰ سهم)		

قیمت فروش هر سهم (۱،۸۰۰ ریال) از متن استخراج‌شده خوانده شده است.

۱۵ صفحه ۷۶ تمرین

۴) شرکت نیلوفر برای ارزیابی سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام سایر شرکت‌ها از روش اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش استفاده می‌کند. گردش حساب سرمایه‌گذاری در سهام شرکت نیوشا که تنها سرمایه‌گذاری انجام‌شده شرکت مزبور می‌باشد به شرح زیر است. همچنین مبلغ ۱۵،۰۰۰ ریال هزینه کارمزد ۳۰۰ سهم خریداری‌شده به حساب هزینه‌های متفرقه منظور شده است.

مطلوب است: انجام ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه شرکت نیلوفر به‌منظور اصلاح سرمایه‌گذاری در سهام شرکت نیوشا

سرمایه‌گذاری در سهام شرکت نیوشا

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
خرید ۳۰۰ سهم از قرار هر سهم ۲،۵۰۰ ریال	۷۵۰،۰۰۰	دریافت سود سهام	۲۰،۰۰۰
		وجوه حاصل از فروش ۱۰۰ سهم	۲۸۵،۰۰۰

- بهای تمام‌شده صحیح ۳۰۰ سهم = ۷۵۰،۰۰۰ + ۱۵،۰۰۰ (کارمزد) = ۷۶۵،۰۰۰ ریال؛ ۱۰۰ سهم = ۲۵۵،۰۰۰
- سود سهام (۲۰،۰۰۰) درآمد است و نباید از حساب سرمایه‌گذاری کم شود.
- فروش ۱۰۰ سهم: فقط بهای تمام‌شده (۲۵۵،۰۰۰) باید بستانکار شود؛ مبلغ ۲۸۵،۰۰۰ – ۲۵۵،۰۰۰ = ۳۰،۰۰۰ سود فروش است.

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

پایان دوره	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۱۵،۰۰۰	
	هزینه‌های متفرقه		۱۵،۰۰۰
	(انتقال کارمزد خرید به بهای تمام‌شده)		
پایان دوره	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۲۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۲۰،۰۰۰
	(اصلاح ثبت دریافت سود سهام)		
پایان دوره	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۳۰،۰۰۰	
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۳۰،۰۰۰
	(اصلاح ثبت فروش ۱۰۰ سهم)		

مانده صحیح حساب سرمایه‌گذاری: ۷۵۰،۰۰۰ – ۲۰،۰۰۰ – ۲۸۵،۰۰۰ + ۱۵،۰۰۰ + ۲۰،۰۰۰ + ۳۰،۰۰۰ = ۵۱۰،۰۰۰ ریال (بهای ۲۰۰ سهم باقی‌مانده = ۷۶۵،۰۰۰ – ۲۵۵،۰۰۰). چون ارزش بازار پایان سال داده نشده، ذخیره کاهش ارزش ثبت نمی‌شود.

مبالغ جدول حساب از متن استخراج‌شده خوانده شده است (قیمت هر سهم ۲،۵۰۰ ریال).

۱۶ صفحه ۷۶ تمرین

۵) اطلاعات مربوط به مبادلات اوراق مشارکت شرکت راه‌آهن که توسط شرکت پارس خریداری شده به شرح زیر است: ۱۳۹۴/۰۱/۰۱ خرید ۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال اوراق مشارکت ۵ ساله ۱۶٪ به ارزش اسمی؛ ۱۳۹۴/۰۷/۰۱ دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه اول؛ ۱۳۹۴/۱۲/۲۹ سود تضمین‌شده ۶ ماهه دوم تحقق یافته اما دریافت نشده و در تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۱۰ دریافت می‌شود؛ ۱۳۹۵/۰۱/۱۰ دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه دوم؛ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱ فروش ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال اوراق مشارکت راه‌آهن به نرخ ۱۰۸ درصد که کارگزار مبلغ ۱۲۰،۰۰۰ ریال بابت حق‌الزحمه کارگزاری و کمیسیون از مبلغ فروش اوراق کسر می‌کند؛ ۱۳۹۶/۰۷/۰۱ دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه پنجم؛ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ سود تضمین‌شده ۶ ماهه ششم تحقق یافته اما دریافت نشده و در تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۰۵ دریافت می‌شود؛ ۱۳۹۷/۰۱/۰۵ دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه ششم.

مطلوب است: ثبت رویدادهای مالی در دفتر روزنامه شرکت پارس

- سود هر ۶ ماه اوراق ۲۰،۰۰۰،۰۰۰: ۲۰،۰۰۰،۰۰۰ × ۱۶٪ × ۶/۱۲ = ۱،۶۰۰،۰۰۰
- فروش: ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ × ۱۰۸٪ = ۱۰،۸۰۰،۰۰۰؛ خالص = ۱۰،۸۰۰،۰۰۰ – ۱۲۰،۰۰۰ = ۱۰،۶۸۰،۰۰۰؛ سود فروش = ۱۰،۶۸۰،۰۰۰ – ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ = ۶۸۰،۰۰۰
- سود هر ۶ ماه اوراق باقی‌مانده ۱۰،۰۰۰،۰۰۰: ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ × ۱۶٪ × ۶/۱۲ = ۸۰۰،۰۰۰

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار

۱۳۹۴/۰۱/۰۱	سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت	۲۰،۰۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۲۰،۰۰۰،۰۰۰
	(خرید اوراق مشارکت راه‌آهن)		
۱۳۹۴/۰۷/۰۱	موجودی نقد	۱،۶۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۱،۶۰۰،۰۰۰
	(دریافت سود ۶ ماهه اول)		
۱۳۹۴/۱۲/۲۹	حساب‌های دریافتنی ـ سود تضمین‌شده اوراق مشارکت	۱،۶۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۱،۶۰۰،۰۰۰
	(سود ۶ ماهه دوم)		
۱۳۹۵/۰۱/۱۰	موجودی نقد	۱،۶۰۰،۰۰۰	
	حساب‌های دریافتنی ـ سود تضمین‌شده اوراق مشارکت		۱،۶۰۰،۰۰۰
	(دریافت سود ۶ ماهه دوم)		
۱۳۹۶/۰۱/۰۱	موجودی نقد	۱۰،۶۸۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت		۱۰،۰۰۰،۰۰۰
	سود حاصل از فروش اوراق مشارکت		۶۸۰،۰۰۰
	(فروش نیمی از اوراق)		
۱۳۹۶/۰۷/۰۱	موجودی نقد	۸۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۸۰۰،۰۰۰
	(دریافت سود ۶ ماهه پنجم)		
۱۳۹۶/۱۲/۲۹	حساب‌های دریافتنی ـ سود تضمین‌شده اوراق مشارکت	۸۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۸۰۰،۰۰۰
	(سود ۶ ماهه ششم)		
۱۳۹۷/۰۱/۰۵	موجودی نقد	۸۰۰،۰۰۰	
	حساب‌های دریافتنی ـ سود تضمین‌شده اوراق مشارکت		۸۰۰،۰۰۰
	(دریافت سود ۶ ماهه ششم)		

توجه: ثبت‌های سود سال ۱۳۹۵ در صورت تمرین نیامده و فقط رویدادهای ذکرشده ثبت شده است.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۱۷ صفحه ۷۷ تمرین

۶) در فروردین ۱۳۹۵ مدیریت شرکت خوزستان به این نتیجه رسید که برای سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در اوراق مشارکت و سهام، وجه نقد کافی در اختیار دارد. در طی سال ۱۳۹۵ مبادلات زیر به وقوع پیوسته است: ۱ اردیبهشت: خرید ۶،۰۰۰ سهم شرکت اهواز به مبلغ ۳۸،۰۰۰،۰۰۰ ریال به علاوه ۱۶۰،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری؛ ۱ خرداد: خرید ۸،۰۰۰ سهم شرکت دزفول به مبلغ ۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به علاوه ۱۰۰،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری؛ ۱ تیر: خرید ۵۰۰ ورقه مشارکت ۱۰۰،۰۰۰ ریالی ۸٪ شرکت خرمشهر به مبلغ ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به علاوه ۵۰۰،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری (سود تضمین‌شده هر ۶ ماه یک بار در اول تیر و اول دی قابل پرداخت است)؛ ۱ مهر: دریافت سود تقسیمی شرکت اهواز بابت هر سهم ۶۰۰ ریال؛ ۱ آبان: فروش ۲،۰۰۰ سهم از سهام شرکت اهواز به مبلغ هر سهم ۵،۸۰۰ ریال منهای ۵۸،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری؛ ۱ آذر: دریافت ۱۰۰ ریال سود تقسیمی بابت هر سهم شرکت دزفول؛ ۱ دی: دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه اوراق مشارکت شرکت خرمشهر؛ ۱ بهمن: فروش اوراق مشارکت شرکت خرمشهر به مبلغ ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به علاوه (منهای) ۵۰۰،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری.
مطلوب است: ثبت رویدادهای مالی مربوط در دفتر روزنامه و دفتر کل به شکل T

بهای تمام‌شده سهام اهواز = ۳۸،۰۰۰،۰۰۰ + ۱۶۰،۰۰۰ = ۳۸،۱۶۰،۰۰۰ (هر سهم ۶،۳۶۰)؛ ۲،۰۰۰ سهم = ۱۲،۷۲۰،۰۰۰. خالص فروش = ۱۱،۶۰۰،۰۰۰ – ۵۸،۰۰۰ = ۱۱،۵۴۲،۰۰۰؛ زیان = ۱،۱۷۸،۰۰۰. فروش اوراق: خالص = ۴۹،۵۰۰،۰۰۰ در برابر بهای تمام‌شده ۵۰،۵۰۰،۰۰۰؛ زیان = ۱،۰۰۰،۰۰۰.

دفتر روزنامه

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳۹۵/۰۲/۰۱	سرمایه‌گذاری در سهام اهواز	۳۸،۱۶۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۳۸،۱۶۰،۰۰۰
	(خرید ۶،۰۰۰ سهم اهواز (۳۸،۰۰۰،۰۰۰ + ۱۶۰،۰۰۰ کارگزاری))		
۱۳۹۵/۰۳/۰۱	سرمایه‌گذاری در سهام دزفول	۲۰،۱۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۲۰،۱۰۰،۰۰۰
	(خرید ۸،۰۰۰ سهم دزفول (۲۰،۰۰۰،۰۰۰ + ۱۰۰،۰۰۰ کارگزاری))		
۱۳۹۵/۰۴/۰۱	سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت	۵۰،۵۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۵۰،۵۰۰،۰۰۰

	(خرید ۵۰۰ ورقه مشارکت (۵۰،۰۰۰،۰۰۰ + ۵۰۰،۰۰۰ کارگزاری))		
۱۳۹۵/۰۷/۰۱	موجودی نقد	۳،۶۰۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۳،۶۰۰،۰۰۰
	(سود سهام اهواز (۶،۰۰۰ × ۶۰۰))		
۱۳۹۵/۰۸/۰۱	موجودی نقد	۱۱،۵۴۲،۰۰۰	
	زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری	۱،۱۷۸،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری در سهام اهواز		۱۲،۷۲۰،۰۰۰
	(فروش ۲،۰۰۰ سهم اهواز؛ خالص ۱۱،۶۰۰،۰۰۰ – ۵۸،۰۰۰)		
۱۳۹۵/۰۹/۰۱	موجودی نقد	۸۰۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۸۰۰،۰۰۰
	(سود سهام دزفول (۸،۰۰۰ × ۱۰۰))		
۱۳۹۵/۱۰/۰۱	موجودی نقد	۲،۰۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۲،۰۰۰،۰۰۰
	(سود ۶ ماهه اوراق (۵۰،۰۰۰،۰۰۰ × ۸٪ × ۶/۱۲))		
۱۳۹۵/۱۱/۰۱	موجودی نقد	۴۹،۵۰۰،۰۰۰	
	زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری	۱،۰۰۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت		۵۰،۵۰۰،۰۰۰
	(فروش اوراق مشارکت؛ خالص ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ – ۵۰۰،۰۰۰)		

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

دفتر کل (حساب‌های T)

سرمایه‌گذاری در سهام اهواز

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
اردیبهشت	۳۸،۱۶۰،۰۰۰	آبان	۱۲،۷۲۰،۰۰۰

سرمایه‌گذاری در سهام دزفول

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
خرداد	۲۰،۱۰۰،۰۰۰		

سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
تیر	۵۰،۵۰۰،۰۰۰	بهمن	۵۰،۵۰۰،۰۰۰

درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
		مهر	۳،۶۰۰،۰۰۰
		آذر	۸۰۰،۰۰۰

درآمد سود تضمین‌شده

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
		دی	۲،۰۰۰،۰۰۰

زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
آبان	۱،۱۷۸،۰۰۰		
بهمن	۱،۰۰۰،۰۰۰		

مانده‌ها: سهام اهواز ۲۵،۴۴۰،۰۰۰ (۴،۰۰۰ سهم × ۶،۳۶۰)، سهام دزفول ۲۰،۱۰۰،۰۰۰، اوراق مشارکت صفر.

نحوه فروش اوراق مشارکت («به علاوه» در متن) به‌صورت کسر کارمزد از مبلغ فروش در نظر گرفته شد و سود تضمین‌شده یک‌ماهه تا ۱ بهمن ثبت نشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت